

Státy východního bloku

Nejdůležitějším státem východního bloku byl **Sovětský svaz**, který se skládal z 15 svazových republik.

Byl to největší stát na světě. Měl velký vliv ve většině **socialistických států**: Polsku, východním Německu, Československu, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku a Albánii. Určitý menší vliv měl i v Jugoslávii. Mimo Evropu patřily ke komunistickému bloku: severní Korea, Vietnam, Čína, Mongolsko a Kuba. Z těchto států bylo hospodářsky nejvyspělejší východní Německo (NDR) a Československo.

Ve všech těchto státech proběhlo **znárodnění** (továrny, nerostné bohatství, služby, školy patřily státu) a **kolektivizace** (na vesnicích byly vytvořeny jednotné zemědělské družstva, vlastnictví půdy zaniklo) a byla pro **následována církev a věřící**.

Infobyro 1947 - nesdružovalo státy, ale komunistické strany z různých i demokratických států. Za deset let bylo rozpuštěno jako vstřícné gesto západu.

Rada vzájemné hospodářské pomoci (RVHP) - hospodářská spolupráce socialistických států, později byla koordinovaná dělba práce tj. v každém státě se bude vyrábět něco jiného a budou se navzájem zásobovat ostatní státy, tím se stanou na sobě závislími. V RVHP se uplatňovalo hospodářské plánování na **pětiletky**.

1955 Varšavská smlouva – vojenské uskupení socialistických států. Vedení smlouvy bylo výhradně sovětské.

Nepokoje v socialistických státech

Jugoslávie – chtěla se Sovětským svazem spolupracovat, nechtěla se ale podřídit jeho diktátu, sama si řídila i zahraniční politiku měla přátelštější vztahy se západními státy a nevstoupila do Varšavské smlouvy. Vládl zde autoritativní vládce Josip Bronz Tito.

Rumunsko – zde velmi tvrdě vládl diktátor Nicolae Ceaușescu, jedna z nejchudších zemí Evropy.

1953 – nepokoje v NDR proti nízkým mzdám a vysokým pracovním normám, chybělo mnoho základního zboží, vážlo zásobování. Sovětské tanky povstání tvrdě potlačily.

1956 nepokoje v Polsku, špatná hospodářská situace, uvolňovaly se informace o Stalinovi a jeho zločinech. I když proti protestujícím vyjeli tanky, tak Poláci dosáhli určitých změn např. byla rozpuštěna zemědělská družstva, vrátilo se soukromé vlastnictví půdy a byla tolerována římskokatolická víra.

1956 nepokoje v Maďarsku – začaly manifestací na podporu polského povstání, Maďaři žádali řadu změn a i odchod sovětské armády ze svého území. Sověti poslali na potlačení povstání další vojenské jednotky. V zemi probíhaly boje. Sovětské ozbrojené jednotky měly přesilu a vyhrály. Jen v Budapešti padlo asi 4 000 Maďarů a 600 sovětských vojáků, 300 osob bylo popraveno a tisíce uvězněno.

Tyto události ukázaly nespokojenost obyvatel s komunistickou vládou a že je nemožné se z ní vymanit. OSN a žádný jiný stát proti postupu SSSR nezasáhl.

Prostuduj text a písemně odpověz na otázky:

1. Které státy Evropy patřily k sovětskému bloku ?
2. Co byla Varšavská smlouva ?
3. Jaká byla politika Jugoslávie ?
4. V kterém státě byly největší nepokoje proti SSSR ?
5. Čeho dosáhli Poláci svým povstáním v r. 1956 ?
6. Co byla RVHP ?
7. Co je to znárodňování ?